

Cán bộ, công chức đối với công tác cải cách hành chính

Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra về công vụ; mạnh dạn xử lý CBCC những người, hách dịch, gây khó khăn cho công dân.

Nhà nước ta là nhà nước của dân, do dân và vì dân. Do đó, mục tiêu và nhiệm vụ quan trọng mà Đảng và Nhà nước ta đề ra là xây dựng một nền hành chính dân chủ, trong sạch, vững mạnh, chuyên nghiệp, hiện đại hóa, hoạt động có hiệu lực, hiệu quả theo nguyên tắc của Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa dưới sự lãnh đạo của Đảng; xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức có phẩm chất và năng lực đáp ứng yêu cầu của công cuộc xây dựng, phát triển đất nước, hệ thống hành chính được cải cách phù hợp với yêu cầu quản lý nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa.

Trong xu thế hội nhập, nhất là từ khi nước ta gia nhập Tổ chức thương mại thế giới (WTO), thì việc cải cách hành chính nhà nước là yêu cầu cần thiết, cấp bách, đảm bảo tính dân chủ, minh bạch góp phần thúc đẩy kinh tế - xã hội phát triển, đẩy nhanh tiến trình công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước.

Trong những năm qua, thực hiện Chương trình tổng thể cải cách hành chính nhà nước, chúng ta đã áp dụng các biện pháp để cải cách thủ tục hành chính trong phạm vi thẩm quyền quản lý, cải thiện mối quan hệ giữa nhà nước với công dân theo hướng công khai, minh bạch, đơn giản hoá.

Kết quả cải cách thủ tục hành chính cho thấy, mối quan hệ giữa cơ quan hành chính nhà nước với công dân được cải thiện một bước đáng kể, thông qua một loạt các biện pháp như cải cách thủ tục hành chính gắn với thực hiện cơ chế một cửa; công khai hóa, minh bạch hóa các quy định về thủ tục hành chính; thủ tục hành chính được rà soát, sửa đổi, bãi bỏ theo hướng đơn giản hóa, thuận tiện cho người dân và doanh nghiệp.

Bên cạnh những kết quả và chuyển biến tích cực trên nhiều lĩnh vực quản lý, thủ tục hành chính vẫn còn tồn tại khá phổ biến xu hướng cơ quan hành chính giành thuận lợi cho mình, gây khó khăn cho cá nhân, tổ chức và doanh nghiệp; vẫn còn tư tưởng bao cấp, cục bộ khi xây dựng và ban hành thủ tục hành chính; thiếu trách nhiệm trong kiểm tra việc tổ chức thực hiện. Do đó, thủ tục hành chính vẫn còn nhiều phiền hà, phức tạp, gây khó khăn cho cá nhân, tổ chức và doanh nghiệp, làm lỡ cơ hội đầu tư và cản trở sức sản xuất của các thành phần kinh tế trong xã hội. Cụ thể là:

- Thủ tục hành chính trong quan hệ giữa cơ quan hành chính nhà nước với cá nhân, tổ chức và doanh nghiệp, giữa các cơ quan hành chính nhà nước với nhau chưa bảo đảm được tính nhất quán, đồng bộ, vẫn còn tình trạng rườm rà, chồng chéo, mâu thuẫn, không hợp lý; được ban hành bởi nhiều cấp, nhiều cơ quan, dưới nhiều hình thức văn bản;

- Điều kiện kinh doanh tiếp tục là những lực cản, trở ngại cho hoạt động sản xuất, kinh doanh của người dân và doanh nghiệp. Có không ít điều kiện kinh doanh được ban hành theo hướng thuận lợi cho cơ quan quản lý, chưa tính tới những khó khăn trong việc thực hiện của người dân và doanh nghiệp;

- Hệ thống các mẫu đơn, mẫu tờ khai hành chính trong hồ sơ thủ tục hành chính do các cơ quan hành chính nhà nước ban hành còn thiếu thống nhất, nhiều quy định bất hợp lý gây phiền hà cho cá nhân, tổ chức và doanh nghiệp nhưng chậm được chuẩn hoá theo hướng đơn giản, thuận lợi; chưa có sự kiểm soát chặt chẽ về tính công khai, minh bạch, tính thống nhất, tính hợp lý về nội dung và hình thức của các mẫu đơn, mẫu tờ khai hành

chính. Thực trạng này đã gây phiền hà, khó khăn cho cá nhân, tổ chức và doanh nghiệp, tạo cơ hội cho những nhiễu, tiêu cực phát sinh, phát triển;

- Không chỉ có hạn chế về mặt nội dung các quy định về thủ tục hành chính, việc tổ chức thực hiện trên thực tế cũng rất yếu kém. Nhiều quy định về cơ chế chính sách, thủ tục hành chính không phù hợp với thực tế nhưng chậm được phát hiện để điều chỉnh, sửa đổi kịp thời. Điều này đã được phát hiện từ lâu nhưng chậm được khắc phục trên thực tế.

Nguyên nhân của những tồn tại, hạn chế nêu trên là:

- Nhận thức, tư duy về quản lý nhà nước trong một bộ phận không nhỏ cán bộ, công chức, kể cả cán bộ lãnh đạo chủ chốt chậm được đổi mới. Biểu hiện của tư duy này là muốn quản lý chặt, ôm đồm, áp đặt vẫn còn khá phổ biến ở các ngành, các cấp.

- Thủ tục hành chính là vấn đề rộng lớn, phức tạp liên quan đến nhiều đối tượng trong xã hội và gắn liền với thẩm quyền của cơ quan hành chính nhà nước, người có thẩm quyền. Trong không ít trường hợp, thực hiện cải cách thủ tục hành chính là tự cắt bỏ quyền và lợi ích do thủ tục hành chính hiện hành mang lại. Do đó, gặp phải sự chống đối từ phía một bộ phận cán bộ, công chức nhà nước.

- Một số địa phương, đơn vị chưa kiên quyết, nhất quán tổ chức thực hiện cải cách thủ tục hành chính, chưa thấy được hết ý nghĩa, tầm quan trọng và đòi hỏi cấp bách của việc tháo gỡ những cản trở, vướng mắc cho cá nhân, tổ chức và doanh nghiệp về thủ tục hành chính để phát huy mạnh mẽ tiềm năng sức mạnh vật chất, tinh thần của người dân cho mục tiêu phát triển. Chính vì vậy mà chưa tập trung chỉ đạo quyết liệt và dành ưu tiên các nguồn lực cho công tác này.

- Các thủ tục hành chính hiện nay còn được thực hiện cắt khúc, thiếu tính liên thông và phối hợp trong thực hiện thủ tục hành chính. Khi có nhu cầu cá nhân, tổ chức và doanh nghiệp còn phải đến nhiều cơ quan, nhiều đầu mối để thực hiện thủ tục hành chính.

- Chưa có một cơ chế pháp lý đủ mạnh để ràng buộc trách nhiệm của các cơ quan hành chính nhà nước trong việc tiếp nhận, xử lý nhanh chóng, kịp thời các phản ánh, kiến nghị của cá nhân, tổ chức và doanh nghiệp về cơ chế chính sách, thủ tục hành chính không còn phù hợp.

Qua đó, chúng ta thấy, thủ tục hành chính là do chúng ta (con người) đặt ra nhằm quản lý, phục vụ xã hội (con người), nhưng khi đặt ra những thủ tục chúng ta lại không đặt bản thân mình vào vị trí của người thực hiện thủ tục hành chính mà thường chỉ đặt mình vào người có thẩm quyền giải quyết, chính vì thế có những thủ tục quá rườm rà, nhiều khâu, gần như đánh đố, gây khó khăn cho việc tiếp cận và thực hiện thủ tục. Bên cạnh đó, một bộ phận cán bộ, công chức thừa hành nhiệm vụ trực tiếp giải quyết thủ tục hành chính cho công dân thì thiếu trách nhiệm, có biểu hiện cửa quyền, thậm chí hách dịch, thiếu niềm nở, lễ phép khi tiếp xúc với công dân. Có vị lãnh đạo phát biểu rằng: “Dân là khách quan”, theo tôi thì cán bộ, công chức phải suy nghĩ và có thái độ đối với công dân sao cho đúng mực, đúng nghĩa là công bộc của dân, tận tụy phục vụ nhân dân theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh.

Do đó, ngoài thực hiện đơn giản hoá thủ tục hành chính trên các lĩnh vực quản lý nhà nước, cần quan tâm công tác quản lý, bố trí, sử dụng cán bộ, công chức trực tiếp giải quyết thủ tục hành chính đối với công dân, là người đại diện cơ quan hành chính tiếp xúc với công dân, đảm bảo sao cho nền hành chính nước ta là nền hành chính phục vụ. Vì vậy tôi đề xuất một số ý kiến như sau:

- Thường xuyên đào tạo, bồi dưỡng về lý luận chính trị, giáo dục đạo đức, lối sống, phong cách giao tiếp cho cán bộ, công chức, tuyên truyền giáo dục và đưa nội dung Luật Cán bộ, công chức, Quy tắc ứng xử của cán bộ, công chức, viên chức làm việc trong bộ máy chính quyền địa phương vào bài giảng.

Việc tuyên truyền, giáo dục Luật Cán bộ, công chức, Quy tắc ứng xử của cán bộ, công chức, viên chức làm việc trong bộ máy chính quyền địa phương nhằm giúp cho cán bộ, công chức nắm vững các nguyên tắc trong thi hành công vụ, nghĩa vụ của cán bộ, công chức đối với Đảng, Nhà nước và nhân dân trong thi hành công vụ, đạo đức của cán bộ, công chức, văn hoá giao tiếp công sở, văn hoá giao tiếp với nhân dân, những việc cán bộ, công chức không được làm...

- Tiếp tục tuyên truyền và tổ chức thực hiện Chỉ thị số 05/2008/CT-TTg ngày 31/01/2008 của Thủ tướng Chính phủ về việc nâng cao hiệu quả sử dụng thời giờ làm việc của cán bộ, công chức, viên chức Nhà nước, giám sát cán bộ, công chức thực hiện nghiêm túc giờ giấc làm việc, không làm việc riêng, chơi game trong giờ hành chính, khi tiếp xúc với công dân. Cán bộ, công chức được giao nhiệm vụ trực tiếp giải quyết thủ tục hành chính với công dân vắng quá một buổi làm việc phải bố trí người khác thay thế.

Trong khi giải quyết thủ tục hành chính, hạn chế đến mức thấp nhất hện quá một lần trở lên, khi đến hện phải giao trả kết quả cho công dân, nếu không vì lý do khách quan bất khả kháng mà một cán bộ, công chức chậm trả kết quả cho công dân quá 03 lượt trở lên thì phải xử lý trách nhiệm.

- Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra về công vụ, mạnh dạn xử lý những cán bộ, công chức có biểu hiện, thái độ những nhiều, hách dịch, thiếu tôn trọng, gây khó khăn cho công dân trong quá trình thực hiện các thủ tục hành chính. Nâng cao tinh thần trách nhiệm của thủ trưởng, người đứng đầu cơ quan, đơn vị trong việc quản lý, sử dụng cán bộ, công chức thuộc quyền.

- Thực hiện tốt các chế độ, chính sách đối với cán bộ, công chức trực tiếp giải quyết thủ tục hành chính đối với cá nhân, tổ chức, tạo thu nhập chính đáng để cán bộ, công chức an tâm công tác.

Bởi vì khi cần thiết, công dân mới đến cơ quan hành chính, nếu tự giải quyết được hoặc có phương án khác công dân sẽ không bao giờ đến cơ quan hành chính để giải quyết. Do đó, khi thực hiện thủ tục hành chính, nếu thái độ của cán bộ, công chức tỏ ra niềm nở, hướng dẫn tận tình, tạo điều kiện cho công dân thực hiện thủ tục dễ dàng thì mặc dù chưa đủ hồ sơ, tài liệu theo quy định hoặc chưa được giải quyết xong nhưng công dân vẫn cảm thấy nhẹ nhàng về tâm lý, nâng cao tính thiện cảm, lòng tin của công dân đối với bộ máy chính quyền.

Với tư cách là người đại diện của cơ quan hành chính trực tiếp giải quyết công việc, thủ tục hành chính với công dân, nên khi bố trí, sử dụng cán bộ, công chức đòi hỏi cán bộ, công chức phải có phẩm chất và năng lực, có trình độ văn hoá, vững vàng về chính trị, giỏi về chuyên môn nghiệp vụ, gương mẫu về đạo đức, lối sống, cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư, trung thực, không cơ hội, có ý thức tổ chức kỷ luật, có tác phong dân chủ, khoa học, thái độ lễ phép, tận tụy phục vụ nhân dân, phải thấm nhuần nền hành chính nước ta là nền hành chính phục vụ, dân chủ, minh bạch, góp phần thúc đẩy kinh tế - xã hội phát triển bền vững.